

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložil student: Jiří Smetana

Název práce: Analýza českého a německého profesního sekundárního vzdělávání

Vedoucí práce: PhDr. Petr Šafařík (IMS FSV UK)

1. OBSAH A CÍL PRÁCE:

Bakalářská práce si klade za úkol popsat, analyzovat a srovnat sekundární profesní vzdělávání v České republice a v Německu. Autor předkládá také případovou studii pokusu inspirovat se německým duálním systémem na Středním odborném učilišti Domažlice a analýzu mediální reflexe toho tématu v Domažlickém deníku.

Jiří Smetana pokládá německý systém sekundárního profesního vzdělávání za příkladný a s odkazem na volební programy předních českých politických stran z voleb do Poslanecké sněmovny v říjnu 2013 vyslovuje očekávání, že budou prvky duálního vzdělávání zavedeny i do českého středního odborného školství.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ:

Pojednání má všechny náležitosti kladené na daný typ kvalifikační práce; autor svůj výklad pojal velmi systematicky a látku vhodně rozčlenil. Bere v úvahu řadu důležitých aspektů i vzdálenějších souvislostí, například vliv, který mělo mezinárodní hodnocení žáků PISA na školskou politiku a příslušné diskuse v Německu.

Slabinou práce je, že namísto ohlášeného pokusu o analýzu zůstává nad systémy českého a německého sekundárního profesního vzdělávání povětšinou jen u popisu. Patrné je to kupříkladu v části 1.1.1 nazvané „Debaty o vzdělávacím systému“, kde jsou kromě – stručně zmíněných – témat zvažované reformy vysokého školství a zavedení státních maturit v ČR hutně přiblížena programová stanoviska českých politických stran, které vstoupily do Poslanecké sněmovny po volbách v říjnu 2013. Pohled na společenskou debatu by měl být širší a měl by zohlednit také některé důležité veřejné diskuse, roli takových subjektů, jako jsou např. obchodní komory, zaměstnavatelské svazy či zástupci odborné pedagogické veřejnosti, a případně i přístup vybraných masmédií k danému tématu.

Část věnovaná komentáři vybraných zdrojů (str. 3–4) by měla přinášet výraznější hodnocení. Bývalo by se do ní hodilo i objasnění toho, jaký status diplomant připisuje kupř. analýze od obecně prospěšné společnosti EDUin, na kterou v práci odkazuje (str. 8), nebo zprávě poradenské společnosti McKinsey & Company z roku 2010 (str. 7).

Jiří Smetana zjevně pokládá duální vzdělávání v SRN za přínosnější než dosavadní systém českého učňovského školství. Škoda, že je to z textu patrné spíše implicitně. Bývalo by prospělo zdůvodnit to výslovně.

Výpovědní síla analýzy, v níž se student zabývá mediálním obrazem jím vybrané česko-německé spolupráce, je malá, jelikož zvolený regionální list (Domažlický deník) se tématu věnoval jen ve velmi malém počtu článků. Je mi škoda, že se student nepokusil následovat mé doporučení rozšířit analýzu např. o regionální týdeník „Týdeník Domažlicko“

nebo regionální vydání deníku Mladá Fronta Dnes. Tato část mohla být pronikavější i metodologicky; autor měl lépe reflektovat a pojmenovat, o jaké druhy kvalitativní a kvantitativní analýzy se pokouší. Z doporučené teoretické literatury mohl zohlednit např. koncepty zpravodajských hodnot a nastolování agendy a zúročit to také v použité terminologii. K poznání českého regionálního tisku by mu bývaly pomohly kupříkladu práce Lenky Waschkové Císařové. Vzhledem k interdisciplinární povaze svého tématu mohl Jiří Smetana pracovat s širší škálou odborné literatury, a to i z dalších oborů, zejména sociologie. Při představení Domažlického deníku, kterým se zabývá při analýze tisku, student správně uvádí i výši nákladu podle údajů ABC ČR – Kanceláře ověřování nákladu tisku, zapomněl ale v odkazu připojit, z jakého období jím uvedená data pocházejí (str. 40).

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ:

Bakalářská práce Jiřího Smetany je stylisticky i jazykově na velmi dobré úrovni. Autor svůj výklad vhodně doplňuje řadou grafů.

Zdůvodnění by si zasloužil překlad německého výrazu „Berufsschule“. Pisatel ho převádí důsledně jako „profesní školu“, ale v českém úzu je obvyklejší psát o středním odborném učilišti; sousloví „profesní škola“ je v ČR užíváno i pro jeden druh či pojetí vysokých škol.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE:

Bakalářské práci by bývalo prospělo, kdyby se student hlouběji zaměřil na ty souvislosti tématu, které se týkají školské politiky, popř. dalších aspektů bližších zaměření Institutu mezinárodních studií IMS FSV UK.¹ Nicméně předložený text vyhovuje nárokům kladeným na daný typ kvalifikační práce.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

Doporučuji, aby student při obhajobě krátce zhodnotil dva jím využitě zdroje, a sice analýzu od organizace EDUin, o. p. s. a zprávu poradenské společnosti McKinsey & Company.

Dále navrhuji, aby diplomant charakterizoval metodu, kterou použil v kvalitativní části své analýzy (podkapitola 3.3.2). Zatřetí doporučuji, aby stručně vyjádřil hlavní důvody, kvůli kterým pokládá (jak je z jeho práce zjevné) německý model sekundárního profesního vzdělávání za progresivnější než české učňovské školství.

6. DOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA:

Bakalářskou práci Jiřího Smetany doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení známkou *velmi dobře* (2).

Datum: 29. 1. 2014

Podpis: Petr Šafařík

¹ K tomu jsem nucen dodat, že mne student ohledně svého projektu oslovil velice pozdě a za situace, kdy měl téměř celý text již napsán. Následně se chvalitebně snažil reagovat na řadu mých návrhů a komentářů (ty jím opomenuté tvoří většinu kritických soudů uvedených v tomto posudku). Přesto je pro mne status vedoucího takové práce *prekérní*, neboť jsem se nepodílel na jejím směřování od počátku.